

SVENSKT NÄRINGSLIV

Klimat- och näringslivsdepartementet

Vår referens/dnr: 2024-62

Er referens/dnr:

KN2024/00705

2024-08-05

Remissvar: Delbetänkande En ny beredskapssektor – för ökad försörjningsberedskap

Inledning

1. Föreningen Svenskt Näringsliv har givits möjlighet att lämna synpunkter på delbetänkande (SOU 2024:19) En ny beredskapssektor – för ökad försörjningsberedskap. Svenskt Näringsliv är en organisation som har 60 000 medlemsföretag från alla typer av branscher. Det gör att Svenskt Näringsliv inte företräder en enskild branschs syn på de aktuella frågorna utan har ett brett näringslivsperspektiv.

2. Svenskt Näringsliv tillstyrker utredarens förslag om att inrätta en ny beredskapssektor för industri, bygg och handel. Samarbets- och samverkansformerna mellan den privata sektorn och den offentliga sektorn måste utvecklas, fördjupas och bli mer effektiva. Detta inkluderar både en ökad grad av gemensam planering, delning av information och ökad tillit och förtroende. Följaktligen är det av vikt att inrättandet av en ny beredskapssektor sker i nära samarbete mellan ansvariga myndigheter och relevanta delar av näringslivet. Det är också av vikt att tillse att uppdelningen av verksamhet i olika sektorer inte skapar olika spelplaner. Flertal verksamheter är både beroende av och en förutsättning för andra sektorer varför den horisontella och sektorsöverskridande planeringen utgör en förutsättning för att det sektorsspecifika samarbetet ska kunna fungera. Risken för överlappande ansvarsområden och dubbelarbete mellan de olika beredskapssektorerna måste också omhändertas. Idag föreligger inte ett utpekat ansvar för den strategiska planeringen på myndighetsnivå. Detta behöver skyndsamt ske inom den fortsatta processen.

3. Svenskt Näringsliv tillstyrker att Tillväxtverket utses till beredskapsmyndighet med sektorsansvar. Svenskt Näringsliv delar utredningens bedömning att det finns behov av en myndighet som har ett generellt och långsiktigt uppdrag att bidra med kunskap om och föreslå åtgärder för att stödja industrins omvandling, utveckling och robusthet samt att stärka Sveriges konkurrenskraft och produktivitet, på nationell nivå såväl som på EU-nivå. Det finns även behov av en myndighet som bidrar med analyser och utredningar till regeringen samt i övrigt yttrar sig i industripolitiska frågor. Av vikt att beakta är emellertid att det för Tillväxtverket kommer krävas ett omfattande arbete för att myndigheten skall kunna bygga upp en välfungerande organisation som kan ta sig an de nya uppgifterna. Inte minst myndighetens kompetensförsörjning och utveckling av rutiner och kultur som säkerställer nödvändig sekretess måste prioriteras.

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

4. Svenskt Näringsliv tillstyrker att frågan om ett återinförande av en byggnads- och reparationsberedskap utreds vidare. Svenskt Näringsliv instämmer i utredarens förslag att detta bör inkludera huruvida Boverket bör ges ansvar utöver sina nuvarande ansvarsområden för planering och samordning av byggnads- och reparationsberedskapen intill dess att den övergripande ansvarsstrukturen och formerna för densamma har utretts vidare och beslutats. Dock bör det beaktas att Boverket idag varken har en organisation eller full kompetens för att kunna leva upp till ett eventuellt nytt ansvar. På samma sätt som för Tillväxtverket kommer det krävas ett omfattande arbete för att myndigheten skall kunna bygga upp en välfungerande organisation som ta sig an de nya uppgifterna. Inte minst myndighetens kompetensförsörjning och utveckling av rutiner och kultur som säkerställer nödvändig sekretess måste prioriteras. Vad avser mer specifika rekommendationer för det fortsatta arbetet med byggnads- och reparationsberedskapens ansvarsstrukturer och former ställer sig Svenskt Näringsliv bakom Byggföretagens remissvar från den 13 juni 2024.

5. Svenskt Näringsliv tillstyrker att Sveriges geologiska undersökning (SGU) utses till beredskapsmyndighet.

6. Utredningen konstaterar att motståndskraftiga försörjningskedjor och en fungerande utrikeshandel är mycket viktiga för Sveriges ekonomi och samhället i stort. Frågor som rör utrikeshandel, handelspolitik, globala försörjningskedjor och inköpsperspektiv bör därför integreras i arbetet med försörjningsberedskapen. Utredningen föreslår därför bland annat att som en ytterligare åtgärd överväga om Kommerskollegium skulle kunna utses till fristående beredskapsmyndighet och organisatoriskt knytas till den kommande nationella samordningsfunktionen för försörjningsberedskapen. Svenskt Näringsliv understryker vikten av att de internationella handelsrelationerna tydligt omhändertas i den fortsatta planeringen. Svenskt Näringsliv bejakar ett kommande förslag om att Kommerskollegium bör utses till en beredskapsmyndighet och förslagsvis så som utredningen föreslår. Att placera Kommerskollegium inom endast den nya föreslagna sektorn riskerar dock att bli allt för avgränsande då det inte finns en enda av de befintliga sektorerna som inte också är beroende av den internationella handeln. Dock är det av avgörande betydelse att internationell handel skyndsamt inkluderas i beredskapsplaneringen varvid dess exakta sektorstillhörighet således blir en sekundär fråga.

7. Svenskt Näringsliv bejakar förslaget från utredningen om möjligheten att tillskapa en beredskapssektor för personalförsörjning under höjd beredskap. Utredningen konstaterar att beredskapen inom samhällsfunktionen skulle kunna stärkas genom tex. en separat beredskapssektor eller genom att Arbetsförmedlingen – som redan är beredskapsmyndighet – fick en roll hos den nationella samordningsfunktionen. Svenskt Näringsliv understryker emellertid att även denna fråga är tvärsektoriell och att risken för att optimala strategiska och effektiva förutsättningar inte skapas om avgränsning görs till en separat sektor eller genom att Arbetsförmedlingen enkom ges uppgiften.

8. Vad avser en möjlig roll för Upphandlingsmyndigheten som beredskapsmyndighet bör det utredas om Kammarkollegiet genom sin statliga inköpsamordning istället för Upphandlingsmyndigheten bör vara en beredskapsmyndighet inom den nya sektorn.

9. Svenskt Näringsliv välkomnar att regeringen den 25 juli 2024 fattade beslut om ett tilläggsdirektiv till utredningen innebärande att analysera och redogöra för hur avtal om inköp

av varor och tjänster för att trygga försörjningsberedskap kan ingås för att skapa en effektiv, enhetlig, förutsebar och långsiktig försörjning av samhällsviktiga varor och tjänster, samt att utreda och analysera förutsättningarna för att införa en byggnads- och reparationsberedskap i Sverige. Det är samtidigt av vikt att utvidgningen och förlängningen av tid för utredningens uppdrag inte leder till att ansvariga myndigheter avvaktar att vidta viktiga åtgärder omgående om möjlighet föreligger.

Johan Sjöberg
Ansvarig säkerhets- och försvarspolicy